

"Ya Rab merhamet eyle"
(24/1/220)

İlahi Litürji ve diğer Kutsal Ayinler boyunca Tanrı'ya en sık yakarışımız "Ya Rab merhamet eyle" ifadesidir. Litürjiyi icra eden papazın her başlangıç duasında; İlahi Litürji, Kutsal Sakramentler, Akşam Duaları, Seher Duaları ve başka Kutsal Ayinlerde, "... diye yalvaralım" ile biten dualara, "Ya Rab merhamet eyle" diyerek cevap vermekteyiz. "Ayrıca "...için dua edelim" ile başlayan diğer dua serilerinde de aynı şey geçerli; "Ya Rab merhamet eyle" duasını bazen bir, bazen üç veya 12 kez ve hatta 40 kez tekrarlarız.

Peki, "merhamet eyle" kelimelerinin manası nedir? "Merhamet" isminden gelen bu kelime komşumuzun acılarını paylaşmak veya ihtiyaçlarını gidermek anlamına gelir ve bize, onu rahatlatmak için harekete geçme hissini uyandırır. Kutsal İncilerden öğrendiğimize göre, bu merhamet, Rabbimiz İsa Mesih tarafından her insana tam olarak gösterilmiştir. Bu nedenle, "Rab merhamet eyle" duası ile alçakgönüllülikle Rab'den bize merhametini, insaflığını göstermesini ve ihtiyacımız olanı vermesini istiyoruz. Biz bunu bencillikle talep etmiyoruz, ancak O'nun "iyi ve iyiliksever Tanrı" olduğunu bilerek, kendi menfaatimiz için en hayırlı şekilde karşılık vereceği güvencesiyle sadaka olarak istiyoruz.

Ancak neden Kilise bizi ortak tapınmamızda, kutsal mabetlerde, "Ya Rab merhamet eyle" ifadesini birçok kez tekrar etmemizi sağladı? Filistin'in şehir ve köylerini gezerken çoğu hasta, kör, cüzzamlı, sakat olan kişiler, bu yakarıyla Rabbimiz İsa Mesih'e hitap ettiklerini hatırlayalım. Sık sık "Bana merhamet et" diye haykırdılar, Rab'bin dikkatini çektiler ve O, onlara merhametle yaklaştı ve onları iyileştirdi. (bz.Matta 15,22-28), (Matta 17, 15-18), (Markos 10,47-52), (Lukas 17,13-14) Bu nedenle - tipik olarak değil - imanla ve sıcak bir yürekle söylendiğinde bu "Ya Rab merhamet eyle" çağrısı muazzam bir güce sahiptir.

Kutsal Mabetlerimizde sık sık "Ya Rab merhamet eyle" ifadesinin kullanılmasıyla ilgili olarak, şunları aklımızda tutalım: İlahi Litürji, tek başına Rahip veya Episkopos tarafından icra edilmez, müminler ise bir gösteride olduğu gibi sıradan izleyiciler olarak durup seyretmezler! Liturji kelimesi bitişiktir ve ahalinin işi/eylemi anlamına gelen Yunanca ergon=iş ve laos=ahali kelimelerinden ortaya çıkar. Başka bir deyişle, İlahi Litürji, Episkopos, Rahipler ve Diyakonlar tarafından halkla birlikte ve halkın menfâati için icra edilir. Halk, yani cemaat, İlahi Litürjilerin icrasına aktif olarak katılır. (Müminlerin katılımı olmadan Rahibin tek başına İlahi Litürjiyi icra etmesine izin verilmemesi dikkat çekmektedir).

Dolayısıyla rahiplerin söylediği her Őeye halkın cevap verdiğini fark etmiŐsinizdir. Rahip bir dileği bitirir, cemaat, "Amin" kelimesini ekler. Rahip "selamet sizinle olsun" der, cemaat, "ve senin ruhunla" diye karşılık verir.

Böylelikle, Diyakon veya Ruhani "Yücelerden gelen selâmet ve canlarımızın kurtuluŐu için Rab'be yalvaralım." dediğinde, Hıristiyanları, Tanrı'nın esenliği ve ruhlarının kurtuluŐu için dua etmeye çağırıyor. İnananlar, Allah'ın huzurunda tüm dileği tekrarlamak yerine, bu öğütlere iki sözle cevap verirler: "Ya Rab merhamet eyle". Anlamı Őu: Ya Rab, merhametin ve Őefkatine göre bize esenliğini göster ve ruhlarımızı kurtar. Ve bu, ilgili tüm dileklerde tekrarlanır.

Dolayısıyla "Ya Rab merhamet eyle" ifadesi, halkın temsilcileri olan ilahiciler tarafından terennüm edildiğinde, her mümin tüm ruhu ile tekrarlamalıdır.

Böylece anlamlı bir Şekilde ortak ibadete katılır ve manevi olarak kendisine fayda sağlar. Hepimizin bu noktaya dikkat etmesi gerekiyor çünkü "Ya Rab merhamet eyle" duası defalarca tekrar edildiği için ona aldırış etmemek ve gözden kaçırmak tehlikesi mevcut.

Kutsal İncillerde kaydedildiği gibi, "Ya Rab merhamet eyle" duasıyla gerçekteŐen birçok mucizenin güvencesiyle Kilise, bu kısa çağırýı yalnızca ortak ibadette değil, aynı zamanda müminlerin özel yaşamında da kapsamlı bir Őekilde kullanır.

Hepimiz, Kilise Babalarımızın yüzyıllardır Őu kısa dileği kullandıklarını ve bize emanet ettiklerini biliyoruz: "Ya Rab İsa Mesih, bana merhamet eyle" . Bu duanın tek isteği "merhamet eyle"dir.

Bu Dua sürekli olarak Ortodoks Rahiplerin ve Rahibelerin ağzında ve kalbindedir ve bu nedenle Elçi Pavlus'un "durmadan dua edin" (1 Selanikliler 5:17) öğütünü yerine getirmeleri kolaylaştırılır.

Ve bunlar sadece KeŐişler için değil, aynı zamanda Mesih'e sıcak bir sevgi besleyen ve O'nu zihninde ve kalbinde tutmak isteyen ve O'nunla sürekli konuşmaktan memnun olan her dindar Hıristiyan için de geçerlidir.

Günümüzün Azizi Porphyrios bize Őunu öđütledi: "Ya Rab İsa Mesih bana merhamet eyle" dediđinizde, bunu tüm yüređinizle, ilahi sevgiyle, özlemle, nazikçe, alçakgönüllülikle, tane tane söyleyin." derdi.

Sevgili kardeşlerim, sık sık dua etmeye vaktimiz olmadığını söylüyoruz. Ama Rabbimizi seviyorsak, O'nun varlığını kalbimizde hissediyor ve sık sık O'nunla iletişim kurmak istiyorsak, bu kısa dua sorunumuzu çözer. Çok fazla zaman harcamamıza gerek yok; birkaç saniye yeterlidir. Ve bu Duayı dudaklarımızla söyleyebiliriz ama esas olarak kalbimizle, içten söylemeliyiz.

Günün her saatinde, nerede olursak olalım, hepimiz bu şekilde dua etmeyi deneyelim. Hayatımız daha güzel olacak. "Ya Rab İsa Mesih bana merhamet eyle" duasını - özellikle zor zamanlarda - imanla ve Rabbimize olan içten sevgiyle yoğunlaştıralım. O zaman hayatımızda harika sonuçlar göreceğiz. Amin.